

Factsheet

Subsidieregeling Coronabaten in de Zorg 31-5-2022

Onderwerp: Subsidieregeling Coronabaten in de Zorg	
Kernboodschap	<ul style="list-style-type: none"> - Begin 2021 is de subsidieregeling Coronabaten in de Zorg (COZO) gepubliceerd. Met deze subsidieregeling kunnen zorgorganisaties ondersteunende functies creëren die medewerkers in de zorg ontlasten. - In december 2021 heeft het kabinet Rutte III vanwege de epidemiologische situatie <i>op dat moment</i>, besloten tot verlenging van de COZO t/m 30 juni 2022 met een budget van €45 mln. : de COZO 2022. - De uitwerking van de COZO 2022 werd tijdelijk opgeschort als gevolg van meldingen van de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) en het Openbaar Ministerie (OM) inzake mogelijk misbruik en/of oneigenlijk gebruik (M&O). - Na onderzoek hoe de COZO2022 verantwoord kan worden opgesteld, is de uitwerking van de COZO2022 weer opgestart. De bevindingen van de Algemene Rekenkamer zijn in dat proces meegenomen. - Het streven is de COZO2022 begin juli te publiceren, waarna zorgorganisaties de gemaakte kosten voor coronabaten op declaratiebasis kunnen indienen. - De voorgesloten subsidies voor 2021 worden dit jaar afgerekend en verantwoord waarbij het ministerie van VWS zorgaanbieders ondersteunt maar ook scherp toeziet op mogelijke onrechtmatigheden. Daar waar signalen zijn van fraude wordt streng opgetreden. - In de brief van 20 april 2022 is uiteengezet hoe het controle- en verantwoordingsregime van de regeling Coronabaten in de Zorg voor 2022 wordt aangescherpt, waarbij onderdelen van die aanscherping nadrukkelijk toezien op de constatering van de Algemene Rekenkamer.
Argumentatie	<p><i>Melding van vermoedens van misbruik danwel oneigenlijk gebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De NLA deed op 18 januari jl. een voorlopige melding bij VWS over signalen van mogelijk misbruik danwel oneigenlijk gebruik met de COZO op basis van meldingen vanuit de Financial Intelligence Unit-Nederland. Aanvragers zouden uitbetaalde subsidiegelden direct doorsluizen via tussenpersonen naar het buitenland. Het OM en de NLA deden op 27 januari formeel melding bij VWS. - Op 31 januari jl. is over dit signaal een korte rapportage ontvangen van het OM, incl. begeleidende brief. Er zijn nog geen vastgestelde feiten en ook geen concrete vermoedens van strafbare feiten, zo stelt het OM. - Op grond van de rapportage is besloten om de verlenging van deze regeling tijdelijk op te houden. Dit besluit en de rapportage heeft de minister op woensdag 2 februari jl. aan de Tweede Kamer verzonden. - Op 20 april is de Kamer geïnformeerd over de acties naar aanleiding van de meldingen van het OM en de NLA. Tevens is de Kamer in die brief geïnformeerd over de wijze waarop de COZO2022 op een verantwoorde manier kan worden uitgevoerd, inclusief het besluit de COZO2022 weer op te starten. - Naar verwachting wordt de COZO2022 begin juli gepubliceerd.
Politieke afspraken (regeerakkoord, convenant, coalitieafspraken e.d.)	<ul style="list-style-type: none"> - Coronabaten zijn een initiatief van het kabinet Rutte III om de cruciale sectoren zorg, onderwijs en handhaving & toezicht te ondersteunen tijdens de coronapandemie. Hiermee werd tevens invulling gegeven aan de motie Asscher/Palland (Kamerstukken II 2020-2021, 35 420, nr. 160).

Feiten&cijfers	<p><i>Omvang van de vermoedelijke fraude</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Er zijn meldingen over 54 zorgbedrijven (van de 513) die nader onderzoek vergen. Hiermee is in totaal circa € 15 mln. subsidie (van de € 84 mln. voor COZO2021) gemoeid, waarvan moet komen vast te staan of de aanwending correct is. - Van deze 54 zorgbedrijven heeft DUS-I van 33 zorgbedrijven informatie ontvangen. De overige 21 zorgbedrijven betreffen natuurlijke personen waarover geen informatie tussen NLA en DUS-I kan worden uitgewisseld omdat de wettelijke grondslag daarvoor ontbreekt. - Uit onderzoek naar subsidiërelaties met de 33 zorgaanbieders blijkt dat deze organisaties in een aantal gevallen ook een beroep hebben gedaan op andere subsidieregelingen van VWS en OCW. De totale blootstelling bedraagt circa € 15,5 mln., waarvan € 13 mln. voor COZO2021. - Dat deze 33 zorgaanbieders ook andere subsidies hebben aangevraagd, betekent niet als vanzelf dat deze aanvragen ook mogelijk niet in orde zijn. Dit kan er ook op duiden dat het gaat om betrouwbare zorgaanbieders die van meerdere VWS- en OCW- subsidies gebruik maken voor de juiste doeleinden.
Overig (zoals heikele punten en pers)	<p><i>Worden de fraudeurs door dit kabinet wel aangepakt?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het gaat nog altijd om vermoedens van mogelijk misbruik en/of oneigenlijk gebruik. Er is dus nog geen sluitend bewijs van fraude. In die gevallen moet – ook in het belang van de aanvragers – heel zorgvuldig worden gehandeld. - Dat houdt in dat de Nederlandse Arbeidsinspectie en het Openbaar Ministerie onafhankelijk opereren en zelfstandig besluiten nemen over mogelijke vervolgstappen. Ook is de IGJ gevraagd om vanuit hun rol toezicht te houden op de kwaliteit en veiligheid van de zorg. - Daarnaast wordt in het kader van de verantwoording van de subsidie bij de door de Nederlandse Arbeidsinspectie aangedragen casussen extra informatie opgevraagd, voor meer zekerheid over de aanwending van de subsidie. Als uit die verantwoording blijkt dat subsidie niet conform de voorwaarden is besteed, gaat VWS over tot het terugvorderen van de subsidiegelden. - Na de zomer wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang op beide punten. <p><i>Waarom wordt de COZO2022 niet verlengd tot eind van dit jaar? Nu hebben organisaties er niet of nauwelijks gebruik van kunnen maken omdat de voorwaarden nog niet 100% duidelijk waren en zij het risico niet aandurfden.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Coronabaten zijn bedoeld om bij te dragen aan het ontlasten van zorgprofessionals ten tijde van de coronacrisis. Onbenut arbeidspotentieel tijdens de crisis kon met deze regeling ingezet worden in ondersteunende functies, waardoor een win-win situatie ontstond. - De situatie op de arbeidsmarkt is sterk veranderd: de tekorten in alle sectoren van de Nederlandse economie breed voelbaar. Het aanhouden van de subsidieregeling Coronabaten in de Zorg leidt in die omstandigheden tot een verstoring van de arbeidsmarkt tussen sectoren. - Daarnaast geldt dat de Coronabaten in de zorg onderdeel waren van het brede steunpakket in het kader van de Coronacrisis, die steunpakketten zijn inmiddels afgebouwd.